

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes nevéfelperesnek az ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. április 18. napján kelt 16.G.40.710/2013/32. számú ítélete ellen a felperes részéről 33. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az árfolyamrés alkalmazására vonatkozó szerződéses kikötés semmisségével kapcsolatos kereseti kérelmek – a semmisség megállapítása, az alperes elszámolásra (számadásra) kötelezése – tárgyában a pert megszünteti és ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi;

egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét – a le nem rótt kereseti illeték viselésére is kiterjedően – helyben hagyja, a felperest az alperes felé terhelő perköltségfizetési kötelezettséget 40.000 (Negyvenezer) forint + áfa összegre leszállítja, és megállapítja, hogy a peres felek az ezt meghaladó költségeiket maguk viselik.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (Húszezer) forint + áfa másodfokú perköltséget; megállapítja, hogy a felperes által le nem rótt 192.000 (Százkilencvenkettőezer) forint jogorvoslati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében kérte az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. §-a és 209/A. § (2) bekezdése alapján annak megállapítását, hogy az alperessel 2008. április 29-én megkötött deviza (CHF) alapú nyílt végű pénzügyi lízingszerződés mellékletét képező alperesi Üzletszabályzat árfolyamrés alkalmazásáról rendelkező 8.1.5. pontja tisztességtelen, ezért semmis; a vételi árfolyamok alapulvételével kötelezze az alperest a havi lízingdíj címén teljesített felperesi befizetések elszámolására azzal, hogy az alperesi számadás előterjesztésének elmulasztása esetén 457.945 forintot kíván túlfizetésként elszámolni.

Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperessel kötött lízingszerződés fennáll, valamint a Ptk. 241. §-ára alapítva azt is, hogy a bíróság 2012. szeptember 12-i hatállyal akként módosítsa a lízingszerződést, hogy a II.2. pontban az általa fizetendő havi lízingdíj összege 30.000 forintban kerüljön megállapításra, a II.3. pontot pedig törölje.

A kereseti előadás szerint indokolatlan, hogy az alperes az általa nyújtott finanszírozási összeg elszámolásakor az aktuális vételi, míg a befizetett havi törlesztőrészek elszámolásakor az aktuális eladási árfolyamot alkalmazta anélkül, hogy emögött bármilyen szolgáltatás állt volna, ezért az alperesi Üzletszabályzat keresettel támadott rendelkezése tisztességtelen. Erre tekintettel a lízingszerződés felmondását megelőzően a lízingdíjtartozás törlesztéseként teljesített felperesi befizetéseket alperes az aktuális vételi árfolyammal köteles elszámolni, amelyből következően 2011.

szepember 12-ig a felperes javára 457.945 forint túlfizetés állapítható meg.

Az alperes a befizetett törlesztőrészleteket a tisztességtelen árfolyamrész alkalmazásával számolta el, ezért a 2010. július 5-ig mindenképpen túlfizetésben volt, így a lízingszerződés felmondása időpontjában nem lehetett olyan elmaradása, ami a felmondás alapjául szolgálhatott volna.

Az alperesi felmondó nyilatkozat azért sem szüntethette meg a szerződést, mert megtételére az alperes valós ügyleti akarata hiányában került sor, így nem létezőnek tekintendő. Az alperes is továbbra is létezőnek tekintette a szerződést, amit alátámasztanak a szerződés felmondását követően küldött esedékes havi törlesztőrészletek számlái, a forintba történő átváltásnak a lehetőségéről való tájékoztatás.

A szerződés módosítása iránt előterjesztett kereseti kérelmét a felperes azzal indokolta, hogy a szerződés megkötését követően egészségi állapota nagy mértékben megromlott, nem tudja folytatni a nyugdíjasként végzett egyéni vállalkozói tevékenységét, anyagi lehetőségei beszűkültek, megélhetése és gyógyszerei kiváltása mellett csak a kereseti kérelem szerinti havi törlesztőrészleteket képes megfizetni. Életkörülményei előadottak szerinti drasztikus romlása olyan objektív körülmény, amely alapul szolgál a szerződés Ptk. 241. §-a szerinti bírósági módosítására.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta az Üzletszabályzat árfolyamrész alkalmazásával kapcsolatos rendelkezése tisztességtelenségét. Állította, a szerződés felmondása időpontjában a felperesnek 711.176 forint tartozása állt fenn a 2011. december 5-i nyilvántartási adatokat figyelembe véve. E tartozásra tekintettel a lízingszerződés II.4. pontja és az Üzletszabályzat 16.1.7. pontja alapján jogszerűen került sor a felmondásra, amely a 2011. december 30-i felperesi átvétellel hatályossá vált. Ezt követően felperes 2012. január 11-én és 2012. január 12-én 100.000 – 100.000 forint befizetést teljesített, további befizetés nem történt, így a szerződés 2012. január 15-én megszűnt. A felmondás közlését követően a felek között nem jött létre olyan okirat, amely a szerződés hatályát „visszaállította” volna. Az, hogy alperes ügyintézője a felperes fizetési ígéreteiben bízva, anélkül hogy erre utasítást kapott volna, az alperes nyilvántartási rendszerében „visszaállította” a szerződést és ezt követően felperes részére a lízingdíj számlák újra kibocsátásra kerültek, nem jelenti azt, hogy az érvényes és hatályos felmondás folytán megszűnt szerződés továbbra is fennállónak minősülne. A felperes 2011. évi LXXV. törvény 10/A. §-a szerinti végtörlesztési kérelmének alperesi befogadása sem értelmezhető akként, hogy a felmondott szerződést alperes utóbb ismételt fennállónak tekintette volna.

A szerződésmódosítás iránti kereseti kérelem a bírósági úton történő szerződésmódosítás Ptk. 241. §-ában meghatározott feltételei hiányában megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a felperest az alperes részére 101.600 forint perköltség megfizetésére kötelezte, továbbá úgy rendelkezett, hogy a felperes által le nem rótt 144.000 forint kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az Üzletszabályzat árfolyamrész alkalmazásával kapcsolatos kikötése semmisségét az elsőfokú bíróság indokait részletesen kifejtve nem találta megállapíthatónak.

Álláspontja szerint a felperes a felmondás jogellenességére is megalapozatlanul hivatkozott. A lízingszerződés 4.3.a. pontja abban az esetben is feljogosítja az alperest a felmondásra, ha a felperes az esedékességkor a finanszírozási dokumentumokban meghatározott bármely fizetési kötelezettségét nem teljesíti. Az alperes a fizetési felszólítások csatolásával igazolta, hogy a szerződésből eredően felperesnek a felmondást megelőzően és azt követően is tartozása állt fenn. A per során maga a felperes is úgy nyilatkozott, hogy az alperessel szemben állt fenn tartozása, csak annak összegszerűségét nem ismerte el. Tekintettel arra, hogy a felperes a szerződésben foglalt határidőben fizetési kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, a szerződés 4. és az Üzletszabályzat 16.1.7. pontja alapján az alperes a szerződésben előírt írásbeli alakban jogszerűen mondta fel a szerződést.

A felperes által előadottak alapján az sem volt megállapítható, hogy az alperes ügyleti akarata hiányában a felmondás nem létezőnek tekintendő. A felmondást megelőzően az alperes többször felszólította felperest a teljesítésre, ezt követően került sor közokiratba foglaltan a felmondó nyilatkozat megtételére, amely a felperessel történt közléssel hatályosult. A felmondást követően az alperes nem tanúsított olyan magatartást, ami arra utalt volna, hogy szándéka a már érvényesen felmondott szerződés fenntartására irányul. Nem tekinthető ilyennek az, hogy a számlákat továbbra is kiállította, ez a felmondott szerződést „nem éleszti újjá”. Mindezekre tekintettel a szerződés fennállta sem volt megállapítható.

Az alperesnek a felperesi befizetések vételi árfolyamok alapulvételével történő elszámolására kötelezése iránti kereseti kérelemre nézve az elsőfokú bíróság kifejtette, nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a perbeli lízingszerződés alapján létrejött jogviszonyban az alperes számára számadási kötelezettséget írna elő, így nem állnak fenn a számadás helyességének megállapítása iránti kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ának meghatározott feltételei. Egyebekben a felperes annak sem adta megfelelő indokát, hogy a szerződés rendelkezéseivel szemben az alperes miért a vételi árfolyam alapulvételével lenne köteles elszámolni. Mindezekre tekintettel ez a kereseti kérelem sem vezethetett eredményre.

A Ptk. 241. §-ára alapítva előterjesztett kereseti kérelem elutasítását az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy a szerződésmódosítás lehetőségét a szerződés alperesi felmondás miatti megszűnése önmagában kizárta teszi, ezért az e kereseti kérelem indokaként a felperes által előadottakat érdemben nem vizsgálta.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelmének helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az árfolyamrés alkalmazásával kapcsolatos szerződési feltétel tisztességtelenségét és ebből eredő semmisségét nem találta megállapíthatónak és nem hívta fel az alperest a tisztességtelen szerződési feltétel mellőzésével új elszámolás benyújtására.

Sérlemzte, hogy a szerződés fennálltával összefüggésben – anélkül, hogy arra a felperes hivatkozott volna – az alperesi felmondás alaki és tartalmi érvényességét vizsgálta, azt azonban nem, hogy a felmondás tekintetében fennállt-e az alperes tényleges ügyleti akarata és ebben a körben nem értékelte megfelelően azt, hogy a felmondást követően az alperes továbbra is megküldte a felperesnek a havi lízingdíj számlákat.

A másodfokú eljárásnak a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1. tv.) 16. §-a alapján a 2014. évi XL. törvény (DH2. tv.) rendelkezései szerinti felülvizsgált elszámolás megtörténtének bejelentéséig való felfüggesztését követően 2016. október 17-én előterjesztett beadványában az alperes bejelentette, hogy az általa a DH2. tv. rendelkezései szerint elkészített, a felperes által 2015. június 12-én kézhez vett elszámolás a DH2. tv. 38. § (6) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A folytatódó másodfokú eljárás során a felperes akként pontosította fellebbezését, hogy elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy az alperes felmondása érvénytelen vagy nem létező, ezért a felek között a lízingszerződés továbbra is fennáll; azt is kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest, bocsássa vissza birtokába a per tárgyát képező ingatlant és az abban tartott felperesi ingóságokat; kötelezze az alperest, hogy a tisztességtelenül felszámított összegek figyelembevételével tegyen ajánlatot azokra a szerződésmódosítási lehetőségekre (forintosítás, árfolyamrögzítés, végtörlesztés), amelyekről a felperes a felmondás miatt esett el. Másodlagos fellebbezési kérelme az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatal utasítására irányult.

Állította, a fellebbezés pontosításhoz Gf/3. sorszám alatt csatolt „Lízingszerződés átszámított lefutása” elnevezésű táblázatban foglaltak szerinti felülvizsgált elszámolás adataiból megállapíthatóan a lízingszerződés felmondása időpontjában a 2011. december 5-i nyilvántartási adatokat figyelembe véve az alperessel szemben nem tartozása, hanem 3.354,19 CHF összegű követelése állt fenn, amely kb. 815.000 forintnak felel meg. Erre tekintettel egyértelműen, hogy az alperes megalapozatlanul mondta fel a szerződést a felperes 711.176 forint összegű lízingdíj tartozására hivatkozással, a felmondás ezért érvénytelen. Egyebekben az ügyleti akarat hiánya körében előadottakat is fenntartotta.

Az alperes az észrevételében vitatta, hogy a DH2. tv. szerinti elszámolás eredményeképp az lenne megállapítható, hogy a felmondás időpontjában a felperesnek nem állt fenn hátralékos tartozása. Arra hivatkozott, hogy a DH2. tv. szerinti elszámolás eredményeképp megállapított tisztességtelenül felszámított összeg a törvény által megjelölt 2015. február 1-jei fordulónapra került kiszámításra, a felperes felmondáskori hátralékos tartozásának összegét azonban a felmondás időpontjára nézve kell megállapítani. A felperes figyelmen kívül hagyja a DH2. tv. szerinti elszámolás módszertanának különös szabályairól szóló 54/2014. (XII. 10.) MNB rendelet előírásait. A lízingszerződés átszámított lefutását tartalmazó kiegészített táblázatot csatolt, amelyben foglaltakra tekintettel állította, a felmondás időpontjában a felperesnek 379.534 forint tartozása állt fenn.

A per másodfokú tárgyalása során az alperes a fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat kiegészítve előadta azt is, hogy a perbeli pénzügyi lízingszerződés árfolyamrés alkalmazására vonatkozó rendelkezése az elsőfokú ítélet meghozatalát követően hatályba lépett DH2. tv. rendelkezései alapján minősül semmisnek, e szerződési feltétel semmisségével kapcsolatos igény perben már nem érvényesíthető, az ilyen igények érvényesítésére irányuló kereseti kérelmek vonatkozásában a per megszüntetésének és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének van helye.

Állította, hogy a felperes a szerződés fennállta körében a felülvizsgált elszámolásra az elsőfokú eljárás során semmilyen előadást nem tett, ezért a fellebbezés pontosításában előadottak meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősülnek.

Előadta azt is, a felperes által Gf/3. sorszám alatt csatolt táblázat mindenben megegyezik az alperes által a DH2. tv. rendelkezéseinek megfelelően elkészített, felülvizsgálnak minősülő elszámolás részét képező, a „Lízingszerződés átszámított lefutása” megnevezésű táblázattal, amelyet a „...” megnevezésű táblázattal együtt az 58/2014. (XII. 17.) MNB rendelet 2. § (8) bekezdésében foglaltaknak eleget téve a DH2. tv. 16. § (1)-(2) bekezdésének megfelelő elszámoló levélben külön kérésére küldött meg a felperes részére. Ehhez a táblázathoz képest az alperes által Gf/5. sorszám alatt csatolt táblázat két további oszloppal egészült ki. Az első oszlop („Átszámított díjak összesen”) havonkénti bontásban összesíti a Gf/3. sorszám alatti táblázat azon oszlopainak adatait, amelyek a felperest az adott hónapban lízingdíj, késedelmi kamat, egyéb díjak, költségek címén terhelő fizetési kötelezettségek összegét tartalmazzák. A második oszlop („Aktuális tartozások összege”) havonkénti bontásban a felperes adott hónapban fennálló, hátralékos, lejárt tartozásának összegét tartalmazza. Ez az összeg a felperest a Gf/3. sorszám alatti táblázat adataiból a már előadottak szerint megállapíthatóan az adott hónapban terhelő összes fizetési kötelezettség és az általa az adott hónapban teljesített, a Gf/3. sorszám alatti táblázat „Befizetések” elnevezésű oszlopában rögzített befizetések különbözete. A Gf/3. sorszámú táblázat adatain alapuló ezen számszaki levezetés alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felülvizsgálnak minősülő alperesi elszámolás szerint 2011. december 5-i esedékességgel a felperest erre a hónapra összesen 75.957 forint aktuális havi fizetési kötelezettség terhelte, továbbá abból eredően, hogy a korábbi hónapokban esedékes aktuális fizetési kötelezettségének 2010 augusztusától nem tett maradéktalanul eleget, 303.576 forint hátralékos tartozása is fennállt, ugyanakkor befizetést egyáltalán nem teljesített.

A felmondás időpontjában fennálló hátralékos felperesi tartozás összegének bizonyítására az alperes

csatolta a Pénzügyi Békéltető Testület 2016. február 11-én kelt határozatát, amellyel elutasította a felperes által az alperesi elszámolás ellen előterjesztett kérelmet és az eljárást megszüntette. A határozat indokolása szerint a felmondás időpontjában a felperesnek 379.534 forint lejárt esedékességű tartozása volt, a részletes elszámolásban feltüntetett 3.354 CHF összeg a felperes hivatkozásától eltérően nem a tisztességtelenül felszámított összeget jelenti, hanem azt mutatja, hogy a 2011. december 5-i értéknapon a tőketartozás összege az elszámolás előtt 45.489,37 CHF, míg az elszámolást követően 42.135,18 CHF volt, a 3.354,19 CHF ezen két összeg különbségét jelenti, mindezekre tekintettel a felperes kérelme megalapozatlan.

Az alperes annak bizonyítására, hogy az általa készített elszámolás a DH2. tv. 18. § (5) bekezdése szerint nem vitatható, a DH2. tv. 38. § (6) bekezdés d) pontja értelmében felülvizsgált elszámolásnak minősül, csatolta a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2016. május 13-án kelt és június 18-án jogerőre emelkedett 2.Pk.320.292/2016/2. számú végzését, amelyben annak elkésztésére tekintettel érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Pénzügyi Békéltető Testület határozatának hatályon kívül helyezése iránt a felperes által előterjesztett kérelmet.

Az alperes egyebekben előadta azt is, a másodfokú eljárásban az ingatlan birtokba adása, valamint a szerződésmódosítási ajánlattételre kötelezése iránt előterjesztett kereseti kérelmek a keresetváltoztatás tilalmába ütköznek, ezért érdemben nem bírálhatók el.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

A jelen per tárgyát nem vitásan a felek között 2004. május 1. napját követően és 2014. július 26. napját – 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1. tv.) hatálybalépését – megelőzően kötött, a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek minősülő deviza alapú pénzügyi lízingszerződés képezi, amely a DH1. tv. 3. § (1) bekezdése szerinti, az árfolyamrés alkalmazására vonatkozó kikötést is tartalmaz, így az elsőfokú ítélet meghozatalát követően hatályba lépett DH1. tv., valamint a 2014. évi XL. évi törvény (DH2. tv.) 1. §-ai értelmében e törvények hatálya alá tartozik.

A DH1. tv. 3. § (1) bekezdése semmissé nyilvánította a deviza alapú fogyasztói pénzügyi lízing szerződésben az árfolyamrés alkalmazásával kapcsolatos szerződéses kikötést, a (2) bekezdés továbbá úgy rendelkezett, hogy az (1) bekezdés szerint semmis kikötés helyébe – a törvényben meghatározott kivétellel – mind a folyósítás, mind pedig a törlesztés tekintetében a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép. Ily módon tehát a perbeli pénzügyi lízingszerződés felperesi keresettel támadott, az árfolyamrés alkalmazásával kapcsolatos kikötése is a törvény erejénél fogva semmis.

E szerződési feltétel semmissége jogkövetkezményeinek levonása a DH1. tv. 3. § (5) bekezdése alapján a DH2. tv. rendelkezései szerinti elszámolás keretében történik. A törvény 6. § (1) bekezdése szerint az elszámolási kötelezettség a pénzügyi intézményt terheli. Az elszámolás vitatása esetén pedig annak felülvizsgálatát a törvény 18-29. §-ai a pénzügyi intézménynél kezdeményezhető külön eljárásra utalják. Ezen eljárás során kizárólag a Pénzügyi Békéltető Testület határozata elleni jogorvoslat tartozik bírósági útra, mégpedig nemperes eljárás keretében. Az elszámolás tárgyában a Pénzügyi Békéltető Testület előtti eljárásban és a 23. § (1) bekezdése alapján lefolytatott nemperes eljárásban hozott jogerős határozat a DH2. tv. 29. §-a szerint más polgári eljárásban nem vitatható. Amennyiben a pénzügyi intézmény elszámolásával szemben a fogyasztó a rendelkezésére álló határidőn belül nem élt panasszal, azt a DH2. tv. 18. § (5) bekezdése szerint úgy kell tekinteti, hogy az elszámolásban foglaltakat elfogadja, ezt követően az elszámolás nem vitatható, a törvény 38. § (6) bekezdése szerinti felülvizsgált elszámolásnak minősül.

Mindezekből következően a perbeli deviza alapú pénzügyi lízingszerződés árfolyamrés

alkalmazására vonatkozó kikötésének semmisségével kapcsolatosan már semmilyen igény nem érvényesíthető közvetlenül bíróság előtt, nem képezheti peres eljárás tárgyát, arról érdemi döntés (ítélet) nem hozható (BDT2016. 3540.). Az ilyen igény érvényesítésére irányuló kereseti kérelmek vonatkozásában ezért a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontjára, 157. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján a per megszüntetésének és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének volt helye.

A további kereseti kérelmekre nézve a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A felperes az elsőfokú eljárás során keresetében az alperesi felmondás jogellenességére hivatkozással kizárólag a perbeli lízingszerződés fennálltának megállapítását kérte, a szerződés tárgyát képező ingatlan birtokba bocsátására irányuló kereseti kérelmet csak a másodfokú eljárásban terjesztett elő. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint azonban arra tekintettel, hogy a felperes az ingatlan birtokba bocsátása iránti kereseti kérelmét az alperesi felmondás jogellenességére, és a lízingszerződés ebből eredő fennálltára alapítja, vagyis módosított keresetének tartalma szerint a szerződés fennálltának megállapítása helyett kéri a szerződés fennálltára hivatkozással az alperes kötelezését az ingatlan birtokba adására, mint teljesítésre, a Pp. 146. § (5) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján a felperesi keresetmódosítás ebben a részében nem minősül keresetváltoztatásnak, az alperes fellebbezési ellenkérelmében előadottakkal szemben nem ütközik a Pp. 247. § (1) bekezdése szerinti keresetváltoztatás tilalmába, elbírálásának nincs eljárásjogi akadálya.

Ugyancsak megalapozatlanul hivatkozott az alperes fellebbezési ellenkérelmében arra is, hogy miután az elsőfokú eljárás során felperes a felülvizsgált elszámolásra nézve semmilyen előadást nem tett, a felperesi fellebbezés pontosításban e körben előadottak nem vehetők figyelembe.

A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben is lehetőség van olyan új tény előadására, új bizonyíték előterjesztésére, amely az elsőfokú ítélet meghozatala után jutott a fellebbező fél tudomására és amelynek elbírálása rá kedvezőbb határozatot eredményezhet.

A perbeli esetben az elsőfokú bíróság 2014. április 18-án hozta meg ítéletét, vagyis még azt megelőzően, hogy 2014. július 26-án a DH1. tv., majd 2014. október 15-én a DH2. tv. hatályba lépett volna. A DH2. tv. 13. § (1) bekezdése értelmében a törvény rendelkezései szerint elkészített elszámolást az alperesnek 2015. március 1. és 2015. március 30. napja között kellett megküldenie a felperes részére.

Az alperes 2016. október 17-én előterjesztett beadványában foglalt, a felperes által nem vitatott előadás szerint az alperesi elszámolást a felperes 2015. június 12-én vette át.

Mindezek alapján nyilvánvaló, hogy az elszámolás és az abban foglalt tények, adatok a felperesnek csak az elsőfokú ítélet meghozatala után jutottak a tudomására, így nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy az elszámolásban foglaltakra a felperes a másodfokú eljárásban hivatkozhasson.

A másodfokú eljárás során az alperes által csatolt okiratokból megállapíthatóan az alperesi elszámolással szemben a Pénzügyi Békéltető Testület előtt a felperes kezdeményezésére indult eljárás 2016. február 11-én a felperes panaszát elutasító, az eljárást megszüntető határozattal fejeződött be, e határozat hatályon kívül helyezése iránt a felperes a törvényben meghatározott határidőn belül nem kezdeményezett nemperes eljárást az arra illetékes bíróságnál.

Ily módon a Pénzügyi Békéltető Testület alperesi elszámolás tárgyában született határozata jogerőre emelkedett, a DH2. tv. 29. §-a szerint más polgári eljárásban, így a jelen perben sem vitatható, az alperesi elszámolás pedig a DH2. tv. 38. § (6) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgált elszámolásnak minősül, az abban foglaltakat a felperes és az alperes közötti elszámolás eredményére nézve a jelen perben irányadónak kell tekinteni.

A felülvizsgált elszámolás adatai alapján ugyanakkor az volt megállapítható, hogy a perbeli pénzügyi lízingszerződés alperesi felmondása időpontjában a felperesnek 379.534 forint összegű lejárt esedékességű hátralékos tartozása állt fenn az alperessel szemben, amely tartozás a szerződés rendelkezései értelmében alapul szolgálhatott a felmondásra. Az alperesi felmondás egyebekben – amint azt ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság is rögzítette – az alaki és tartalmi követelményeknek megfelelt, így a felperes által előadottakkal szemben annak érvénytelensége nem volt megállapítható.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az sem volt megállapítható, hogy az alperes valódi ügyleti akarat hiányában mondta volna fel a szerződést. A Fővárosi Ítéltábla e körben maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett jogi álláspontját.

Mindezekre tekintettel a felperes megalapozatlanul hivatkozott a szerződés fennálltára, az erre alapított kereseti kérelme nem vezethetett eredményre.

Az, hogy a perbeli pénzügyi lízingszerződés az alperesi felmondás folytán megszűnt, önmagában kizárja a Ptk. 241. §-a szerinti szerződésmódosítás lehetőségét, ezért akkor sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szerződés módosítása iránti kereseti kérelmet önmagában erre figyelemmel megalapozatlannak találta.

A felperes által a másodfokú eljárás során az alperes ingók kiadására, valamint szerződésmódosítási ajánlattételre kötelezése iránt előterjesztett mindkét kereseti kérelem a Pp. 247. § (1) bekezdése szerinti meg nem engedett keresetmódosításnak minősül, így érdemben nem volt elbírálható.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az árfolyamrés alkalmazására vonatkozó szerződéses kikötés semmisségével kapcsolatos kereseti kérelmek – a semmisség megállapítása, az alperes elszámolásra (számadásra) kötelezése – tárgyában a pert a Pp. 251. (1) bekezdése alkalmazásával megszüntette, és a permegszüntetéssel érintett részében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – a le nem rótt kereseti illeték viselésére is kiterjedően – helybenhagyta azzal, hogy a pervesztes felperest csak az érdemben elbírált két kereseti kérelem vonatkozásában kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségének megfizetésére, míg a permegszüntetéssel érintett kereseti kérelmek vonatkozásában a DH2. tv. 40. § (3) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával megállapította, hogy felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az érdemben elbírált rész tekintetében eredménytelenül fellebbező felperest a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, míg a felperes költségmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2017. november 21.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr.
bíró